

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

KÖLÖNTÉSI ÁR:
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmontolten levelek csak ismert keszektől fogadhatnak el.
Készítők nem adhatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A szilárdítás minden garandors díja 20 kr.

HÍRDETÉS. DÍJ:
hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes szó után 1kr.
Asonfelül bélyeg 30 kr.
Kiemelt díjazott s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden 5 centimeter után 3 kr. számítottatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Az ipartanoncziskola.

Pár évvel ezelőtt fejtém ki nézeteimet az iparos-tanonczok oktatására nézve e becses lap hasábjain; s az akkor óhajként elmondott ígék ma már testet öltöttek fenkölt szellemü közokt. miniszterünk bölcs gondoskodása folytán. Ma már meg van az iparos-tanoncziskola, mely hivatva van művelt iparososztályt teremteni, mely hivatva van iparunkat a nyugati államok iparának színvonaláig emelni, szerény eszközökkel bár és lassan, de mindenesetre a legheylesőbb uton. Ma már számtalan városban édes hazánknak, összegyűl a legkülönbözőbb államcsaládokból származó, s ennélfogva nagyon különböző nevelésű fiatal sarjadéka nemzetünknek, összegyűl mondom esténként kétszer-háromszor a hétben, hogy gyűjtse a szellemi szenet, melylyel gyors haladásának kazánját fűtheti, ha kilép korunk versenymezéjére. Sajnos, hogy pénzügyi viszonyaink nem engedik, hogy egyszerre mindenütt s a kellő mérvben kezdődött volna meg iparososztályunk e reformja, mert akkor egy évtized csodát művelt volna e téren, miután soha iskola Magyarországon ily biztos talajba nem ültetett, miután sehol egy osztály nem nélkülözött s nem áhitott annyira szellemi gyarapodást, mint az iparososztály. No de tudják azt bölcsen az intéző körök, hogy iparososztályunk most annyira szegény, hogy e közvetett hasznáért, a jövő nagy érdekeért áldozni csak a legmegszorított rendszabályok következtében fog; mert a mindennapi kenyér mindenesetre elsőb minden más követelő szükséggel szemben, midőn tehát az ipariskola kiált segélyért hozzájuk, fognak gondoskodni eszközökről, melyek segítségével a megkezdett épületet betetőzhetik.

Van közmüvelődésünk keretében több oly iskola, melyek évente sok ezereibe kerültek annak a mostohán megnyirbált közokt. budgetnek, bár tanulóik száma veszélyesen közelít a tanárokéhoz s mégis fentartatnak, mert céljaik kétségbevonhatlanok a XIX. században, s csak az a hibájuk, hogy nagyon lassan gyökereznek a nemzet igénytalajában. Ha tehát itt csalogatva mutogatják a drága szellemi kenyeret s a nagy közönség csak immel-ámmal nyul utánna, mért ne nyujtának ide bölcs törvényhozóink egyszerű olcsó tápot, mikor itt annyi kéz nyul utána, s mind hasznosítani fogja önjerejéből s a nemzetnek kamatozólag az ipar nagy térében. Én azt hiszem, hogy figyelembe veszik ezen vitális érdekét iparososztályunknak, s maholnap a legkisebb mezőváros is kap államségélyezett iparos-tanoncziskolát, ha erre szorul, s akkor nem lesz oly közel Amerika ez osztály számára, mely ma nem képes itthon saját keze munkája után tisztességesen megélni.

Ezek után álljon itt az iparostanoncziskola 3-ik tanévi folyamának tanterve, melyből könnyen lehet megítélni, hogy ezen intézet az általános nevelés mellett, milyen fokú ismeretkört biztosít a leendő iparosnak.

Rajz: Folytatólagos gyakorlása a sík-ékitmények rajzolásának (esetleg tollal és egyszerű színezéssel, monochrom skálában.) Bemutatása és rajzolása mintaszerű régiebb magyar szöveteken és himzéseken előforduló ékitmény-motivumoknak. Mintaszerű domboru ékitményeknek, valamint figurális mintáknak körvonalban és egyszerűen árnyékoltt rajzolatása a haladottabb növendékekkel főszintákról.

Folytatólagos gyakorlása a szemléleti alapon való távlati rajzolásnak szabályos

mértani testekről, ilyenek csoportozatairól s egyszerűbb építészeti jellegű tárgyokról (oszlop, talpazat, szekrény, forgótestek stb.) kötrajzban és egyszerű árnyékolással.

Emlékezetből való gyakorlása a rajznak. Egyszerű síkdiszítési tervezések a feldolgozott tananyag köréből kiszemelt feladatok nyomán. Ábrázoló mértan.

I. Vetülettan: Bevezetés. A pont, vonal, síkidomok ábrázolása, homlok, alarajzok és keresztmetszetek. II. Árnyékban: A leggyakrabban előforduló idomok és testek, saját és vetett árnyékának szerkesztése. A megvilágítás intenzitásának alapelvei. III. Perspektiva: Az axonometria alapelvei és alkalmazása, perspektivikus képek előállítás a metszési mód szerint.

Földrajz és történelmi ismeretekből: A földgömb áttekintése, a népek általános ismertetésével. Az osztrák-magyar monarchia földrajzának áttekintése, s Magyarország történelméből nevezetesebb szakaszok olvastatása folytatólag. — A könyvtel folytatása. A postai és vasuti küldeményekről szóló magyarázat, utánvétel stb.

Természettanból: A gőz- és vizerő. — Egyszerű és összetett gépek. — A delez és villany az ipar szolgálatában. A láttan elemei. A vegytan fontosabb elemei, tekintettel az ipari foglalkozásra. A nemzetgazdaságtan alapfogalmai.

Számtan: a kölföldi pénznemek átszámítása,*) vegyítéstan, költségvetés, négyzet és köbszámítás az iparra vonatkozólag.

Mértan: a testekről bővebben ábrázolás, távlat és árnyékban.

Ez a harmadik tanfolyam tanterve, melyből mindenki azon meggyőződésre juthat, hogy a jövő iparosa már nálunk is megszerezheti azon műveltséget, melyre pá-

*) A mai amerikai világban különösen praktikus.

TÁRCSA.

A kohányi ünnepély.

Május 30-án volt. Lefolyása egy napig tartott; pedig hónapokon át készültek reá. Így van az az életben. Sokat kell munkálkodni, fáradozni, küzdeni; a méh, a hangya szorgalmával rakni atomot atomhoz, hogy aztán az emberi alkotásban találhassunk egy napra való gyönyört, élvezetet.

Igy volt Kohányban is. A miért a rendezőség hónapokon keresztül fáradozott: azt mi kényelmesen végig néztük egy nap alatt.

Tehát induljunk neki az élvezetnek.

A vasárnap reggeli vonat röpitett bennünket hegyaljaikat, vagy tán jobban mondva: sárospatakiakat és ujhelyieket (mert bizony, mint észleltük: a Hegyalja legnagyobb részét és megyénk alsó vidékeit nem igen járta át a lelkesedés lángja) a kacskaringós vasútvonalon a feledhetlen emlékü magyar író: Fáy András kohányi szülőháza felé.

Kilencz órakor érkezünk meg T.-Terebesre. Az érkezők közt volt 45 dalárdista: Sárospatak-ról husz, Ujhelyből huszonöt. Tekintélyes szám arra, hogy a vonatról leszálló közönség imponzánsnak nézzen ki.

Itt vártak bennünket a gálszécsiek s fogatokra pakoltak fel. Hosszu kocsisorban haladtunk át a nap hevétől égetve, az országút gomolygó porától kegyetlenül megpunderozva, a közeli Vécse, Miglész, és Gerenda falvakon.

Gerendánál megtört az út, nyugoti irányt vett s csakhamar elértük az ünnepély színhelyét: az alig egy pár száz lelket számláló Kohány községet.

Kíváncsian tekintettünk a Fáy-ház felé. Az utról balra fekszik, a kis . . . patak partján, féligmeddig eltakarva a vízmentén meredező fától. Az épület, melyben a nagy magyar író bölcsője rengett, régi ódonyszerű ház, kidomborodó vasrácozatu ablakkal, beválik emeletesnek, be — földszintinek is. Lehet vagy 15 éve, hogy láttam; akkor pusztuló, romladozó félben volt, rozzant tetővel, vakolatlan falakkal: ma renovála van, falai fehérre meszeltek, tetőzetén nem hull be az eső, ablakain nem fűtyöl át a szél.

Kohánytól már csak egy pár puskalóvés Gálszécs. Itt kötöttünk ki. Sok ember hullámozott mindenfelé az utcákon, mondhatni: ünnepélyes csöndben. Bizony a fogatokon berobogó vendégeket nem igen jutott eszökbe a báméskodótót atyafiáknak — megéjenezni. Szokatlan volt előttük ez a látvány; nem voltak vele tisztában: bucsu-e vagy lakzi.

A gyülekezés — programm szerint — báró Fischer Gusztáv házában volt. Itt jött össze a vendégközönség színe-java, gondoskodva volt arról is, hogy az udvarra be ne furakodjék mindenki.

A csinos uri lakból tíz óra után Matolai Etele megyei alispán lépett elő diszmagyarban több notabilitás társaságában s kiemelve, hogy mint Zemplénvármegye első tisztviselőjének, neki jutott a szerencse a vendégközönséget üdvözölni, fölkérte a jelenvoltakat az ünnepély színhelyére való indulásra.

Tenger nép volt már ekkor az utcán s a menet, mely a rekkenő hőségben Mányi Lajos zenéje mellett gyalog tette meg az utat Kohányig, több ezer főből állott. Tisztes öreg urak, meggyékn tekintélyesebb, előbbkelő fiaik nem kímélték a fáradságot gyalog lépdelni el azon házhoz, melyben e házában egyik nagyja született.

Az imponzáns kközség elítte-je aztán bevult az emléktáblával megjelölt ház északi udvarára. a fehér lepellel letakart emléktábla alatt egy zöld posztóval bevont szöszék forma magasabb emelvény volt felállítva, e körül gyűlt össze a közönség; kissé távolabb félkörben ülőhelyeken Gálszécs és vidéke szép hölgyei foglaltak helyet. Az épülettől alig néhány ölnyire elvonuló patakcsa partján s az országúton pedig tengernyi néptömeg hullámozott.

A sátoralja-ujhelyi és a sárospataki dalárok az emléktáblától balra foglaltak állást s midőn a közönség elhelyezkedett: az egyesült két dalárda ajakán igazi hévvel s nemes lelkesedéssel harsant fel a „Nemzeti zászló” című dal, melyhez a sikerült alkalmi szöveget a sárospataki énekhar elnöke: Tóth István teologus írta.

Ezután Matolai Etele alispán lépett az emelvényre s a töle megszokott ékesszólással, tapintatos rövidséggel vázolta az ünnepély célját, rámutatva egyes kimagasló momentumaira a hallhatatlan emlékü magyar író tettudva életének. A harsányan megéjenezett beszéd után az emléktábláról lehullott a lepel.

Az emléktábla fényesre csiszolt szürkegránit kőből van, valamivel világosabb kerettel, magassága mintegy két méternyi, szélessége va-

lyáján okvetlen szüksége van, s melylyel egy művelt iparosnak napjainkban okvetlen rendelkeznie is kell, ha nevére tart valamit.

Zseltvay B.

A megyei közgyűlésből.

(1886. május 12-én és 13-án.)

Olvastatott a megye alispánjának, mint a jegyzői nyugdíj alap felett örökös választmány elnökének az azon alap 1885. évi állásáról szóló jelentése.

A felolvasott jelentésben kiírt hátrálékok behajtására nézve felhivatni rendeltettek az illető szolgabírák, hogy úgy a jegyzőknél hátrálékban levő összegek erejéig azoknak fizetésére a betiltást haladéktalanul foganatosítani, valanint a községek hátrálékait is folyó évi október 1-ig behajtani, a bevehetetlen összegekre nézve pedig okmányolt kimutatást betérjeszteni anyival is inkább köteleességöknek tartásuk, mert ellenesetben annak teljesítésére a mondott határidő lejártá után költségek haladéktalanul más tisztviselőt fog kiküldetni.

A nyugdíjalap ügyeinek vitelével valamint a törzskönyv vezetésével megbízott választmányi jegyző évi 120 frt díja május hó 1-étől e folyó évre is engedélyeztetvén, annak kiutalványozásával a megye alispánja megbízatni rendeltetett.

A jelentés egyéb részeiben tudomásul vétetett.

Olvastatván a nmgú földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium f. évi 13723. sz. a. a kézi zálogüzletekben szedetni engedélyezett kölcsöndíjak lejjebb szállítása vagy továbbra is fentartása iránt hozandó határozat tárgyában kiadott intézkedése.

Az intézkedésben foglaltak beható tanulmányozása és a hozandó határozat tárgyában teendő javaslatnak a legközelebbi közgyűlés elé terjesztésével Viczmándy Ödön főjegyző elnökelete alatt Diószeghy János és Löcherer Andor bizottsági tagok, a megyei főorvos, főszámvevő és Mizsák István tisztí alügyészből alkotott küldöttség bizott meg.

Tekintettel azonban arra, hogy, ha folyó évi június 1-éig mint az intézkedésben a felterjesztésre kiszabott határidőig közgyűlés nem tartatnék, a küldöttség javaslata sem emelkednék határozat erejére.

Az esetleges késelem igazolása végett az elrendelt intézkedésekről ezen határozat felterjesztésével a nagyméltóságú miniszteriumhoz jelentés tétetni határozatott.

Olvastatott Torontálmegye közönségének Hertelendi falu letelepült csángó lakosai részére, egy felépíteni tervelt reform. templom javára a nmgú belügyminiszterium által engedélyezett országos gyűjtés tárgyában 2929344. 86. sz. alatt kelt átirata:

A gyűjtéssel a járási szolgabírák azzal rendeltettek megbízatni, hogy a begyűlt összegeket f. évi okt. hó 1-ig mutassák be.

Olvastatott a megye alispánjának a homonai műemlékszereti iskolánál alapítandó ösztöndíjja az 1885. évi június hó 29-ike óta befolyt adományokról szóló jelentése s kapcsolatban a m. kir. ipari felügyelőség f. évi 291. sz. a. az

lamivel több egy méternél. Rá aranybetűkkel a következő sorok vannak bevésve:

„Ezen házban született 1786. május 30-án Fáy András, a kitünő író és hazafi, s a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület alapítója.

„Használni!\" vala élte minden törekvése, jelszava.

Ezen emléktáblát, születésének százados évfordulója alkalmából, a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület kegyeletes hozzájárulásával, emelte Zemplénmegye közönsége.

A leleplezés után a két dalárda a „Magyarok Istene\" című nagy-hatású darabot zendítette rá, mit a közönség zajosan megénekelte.

Ekkor ismét az emelvény felé fordult minden szem, a hová Szinnyey Gerzson sárospataki irodalmi tanár lépett föl s egy nagyszabású, irodalmi becsü munkában emlékezett meg a boldogult jeles férfiről. Egy nagy tanulmányral összeállított mű ez emlékbeszéd, mely Fáy András tevékeny életének minden nevezetesebb epizódját felöleli s a férfit, kinek neve a magyar nemzet évkönyveiből soha nem lesz kitorúlva s kinek emlékét a késő unokák is hiven fogják őrizni sziveikben, a legélénkebb színekkel állítja élénk munkásságában, jellemében, hazafiasságában egyaránt. Olyan volt ő, a kinek szívében csak nemes, csak magasztos eszme fogamzhatott meg hazája és embertársai boldogítására.

A megénekelte emlékbeszéd elolvasása után Szuha Benedek sárospataki teológus pályanyertes ódját szavalta sok érzéssel Tóth Bertalan teologus, mire a lelkes közönség a szerzőt kívánta látni, ki az emelvényen meg is jelent.

ugyanezen iskolánál felállítatni tervelt convictus javára eszközendő további gyűjtés tárgyában kelt megkeresése.

A jelentés tudomásul vétetvén, felhivatni határozattak a járás szolgabírák, hogy a gyűjtést a tervben lévő convictus céljára járásaik területén továbbra is folytassák s az eredményt az alispánnak időnként jelentsék be s illetőleg a begyűlt összegeket mutassák be; felhivatni rendeltetett továbbá az alispán, hogy az eddigi eredményt a m. kir. ipari felügyelőséggel közölje, a további gyűjtés eredményéről pedig a legközelebbi közgyűlésen jelentést tegyen.

Ezen tárgyakon kívül számos községnek számadásai és költségeloirányzatai vizsgáltattak felül s hagyattak jóvá és sok oly ügy intéztetett el ezen közgyűlés által, melyeknek fősorolását magán érdeküknel fogva mellőzhetők tartottuk.

Kimutatás

a Fáy András szülőháza emléktáblájának felállítására, s az ünnepély rendezésére befolyt pénzekről és költségekről.

I. Bevétel:

A Zemplénben, Dr. Chyzer Kornél ur, mint a végrehajtó-bizottság pénztárnoka I—XVII. szám alatt, kimutatott összesen bevételül

1001 frt 87 kr

Ezen bevételekhez jön még Szánky Ferdinánd tábornok ur adománya 1 frt — kr.

Összes bevétel tehát 1002 frt 87 kr.

II. Kiadás:

1. A szürke gránitból készült emléktábla készítési ára és vasuti fuvarja 317 frt 88 kr.

2. Szállítási fuvar Terebesről Kohányba 4 frt.

3. A tábla felállításához állvány készítés és kőműves munka 16 frt 16 kr.

4. A tábla felállítására Gerendai által küldött szakértő uti költségére, ellátására és díjára 32 frt 64 kr.

5. Padok felállítása és csinosítási munkálatok az ünnepély helyszínén 12 frt 50 kr.

6. Lepel az emléktáblára 1 frt 20 kr.

7. A közebed és táncmulatság részére emelt sátor, udvar feltöltési és padozási munkálatokkal együtt 165 frt.

8. A vendéglő bejártának kikavicsolása 10 frt 80 kr.

9. Vendégek szállásaihoz kisebb kiadások 2 frt 52 kr.

10. Zenekarnak utiköltségre 20 frt.

11. Ugyanannak ebédje 10 frt.

12. Utiköltségre a dalárdák részére 86 frt 40 kr.

13. Meghívott vendégek és a dalárdák tagjainak ebédjegyeiért, összesen 68-ért 204 frt.

14. Könnyebb borokért és ásványvizért a vendéglősnek 51 frt.

15. Borok szállításáért Ujhelyből 1 frt.

16. Gálszécsi kisbíráknak 4 frt.

17. Megyei hajduknak 14 frt.

18. Rendezési vegyes kiadások, u. m.: táviratok, utiköltségek, felhívások, meghívók, programmok szétküldése alkalmával bélyegek és levelezésekre postaköltségek stb. 12 frt.

Tesz tehát az összes kiadás 965 frt 10 kr. Egybevetve a bevételt. 1002 frt 87 kr.

a kiadott 965 frt 10 krral

maradványul mutatkozik 37 frt 77 kr,

Az ünnepély zárpontját e helyütt a két dalárda által a „Hymnus\" eléneklése képezte, melynek végeztével a közönség tömegesen — mint a hogy jött — vonult vissza Gálszécsbe, bucsut véve a háztól, melyet a hálás utókor emléktáblával jelölt meg s melyben ma már az új tulajdonos: Ghyczy József kegyeletéből jó karba hozva áll azon szoba, hol Fáy András meglátta a napot.

Megemlítem még, hogy az ünnepély lefolyása alatt szép leánykák az író arcképét s dr. Badics Ferencz által írt életrajzát árulták.

Délutáni két órákor volt a közebed, Háromszáz egyén vett abban részt körülbelül, pedig ha jól tudom, csak kétszázra volt előirányozva. És úgy történt.

A hol először czirkált a tál, volt benne mit látni; a hol utoljára fordult meg: ott már haláztalentummal kellett birni, kihorgászni valamit akkor is, amikor nincs . . .

A levesnek nem volt bélése; a husnak nem — köpenyeg; a ki szereti a tavalyi töltött káposztát, ehette tavalyi befáslizott zöld paszulylyal egyszerre, s kezdhette és végezhetette ezen a három forintos diszebedet. Nem akarom ezzel a rendezőseget megszólalni; de érthet róla a vendéglős. Ha mások nem merik, vagy nem akarják megmondani az igazat, mondjuk meg mi — magunknak.

Az étkező vendégsereg két részre volt osztva. Az egyik rész alkalm- és saisonszerű — zöld fenyűgákkal felsallangózott — deszkabódé alatt ebédelt (itt volt a társaság gócpontja; innen lettek a hivatalos és hivatalon toasztok kiröpitve); a

mely összeget 40 frtra kiegészítve, felében a gálszécsi kisdédóvó intézetre, felében pedig a sárospataki ifjusági önképző társulat javára küldötünk el.

Megjegyeztetik még, hogy a közebedro 144 jegyért történt fizetés. Ezenfelül S. a.-Ujhelyből többen kitünő borokat ajándékoztak vendégeink ellátására; maga a megye pedig a nyomdai költségeket viselte, ugyszintén a fogatok Gálszécsen és vidékén díj nélkül ajánltattak fel.

Kelt S. a.-Ujhely, június 2. 1886.

Fejes István,

mint a végrehajtó-bizottság elnöke.

Nyilvános köszönet.

Azon alkalomból, hogy a megye közönsége által majus 30-án Kohányban rendezett Fáy-ünnepély véget ért, kedves kötelességemnek tartom köszönetemet nyilvánítani mindazon tényezőknél, a kik az ünnepély szép sikeréhez hozzájárulni szivesek voltak.

Fogadják köszönetemet mindenekelőtt a szives adakozók; fogadják köszönetemet az ünnepélyt rendező helyi bizottság és annak elnöke br. Fischer Gusztáv ur, valamint mindazok, a kik vendégeink iránt előzékenységet és áldozatkészséget tüntettek ki. Fogadják köszönetemet az ünnepély összes szereplői és tényezői egyiránt.

S. a.-Ujhely, június 2. 1886.

Matolai Etele,
alispán.

Nyilvános köszönet.

Z. Szinnán május hó 31-én estveli 9 órákor tűz ütött ki, mely — tekintve a roppant szárazságot — rövid egy óra alatt 14 lakházat és több melléképületet hamvasztott el. A helyszínen azonnal megjelenvén, szomoruan s megbotránkozással tapasztaltam azon közönyt, melylyel népünk ily alkalommal viseltetik; ily nagy lélekszámmal bíró községben alig volt látható a tűz mellett egy-két paraszt ember, s a ki megis jelent, inkább a kiváncsiság hozta oda, s távolról elbujva szemlélte a bajt. A község lakóinak ezen indolens s embertelen eljárása és viseletén segíteni akarván a szinnai járás minden jóért és nemesért törekvő, s mindnyájunk által tisztelt szolgabírája Izsépy Kálmán, a szerencsétlenség utáni napon azonnal összehívatta e város képviselő testületét, melyben a jövő iránti tekintetből több üdvös, s ezen közönyt meggátló, hasznos intézkedések tétettek e bajok orvoslása érdekében.

De míg malitiosus népünk részéről ily közöny volt észlelhető, annál nagyobb buzgalmat és fáradságot fejtett ki ez alkalommal e város intelgentijája és az izraeliták, ezek odaadó munkálkodásának köszönhető hogy a tűz leghalibb némileg localizáltatott, és tovább terjedésének gát vetetett.

E tekintetben különösen érdeme van Cz.-H.-mezői bérlő Wollman Kázmér urnak, ki mintha égből esett volna le legnagyobb örömkünkre a legkétségbe ejtőbb pillanatban, harmadik községből az ottani derék bíró Kovács András gazdatisztje Müller Rezső és Weisberger korcsmárossal, tüzfecskendőjével megjelenvén a legnagyobb buzgalommal fáradoztak az oltásban. Fogadják a fentvezetett urak e város részéről nyilvánosság után legnagyobb köszönetünket nemes buzgalomokért és fáradságukért.

L. E.

másik rész a gálszécsi „szála\"-ba volt bekvártelyozva, a melyben eleinte „pokoli sötétség\" ragyogott, mig élelmes ünneplők, pardon: ebédelni készülő nem akadtak, akik az esteli bálhoz kizsentenciázott gyertyák közül egynehányat aztán felgyújtottak. Ez ugyan merénylet volt a báli rendezőség ellen; de hát „szükség törvényt romt.

A „fogások\" számát és rendjét nem tudom, (manapság ez a technikus terminus; bocsnatot kérek érte a világ folyásától,) mert némely boldog halandó már akkor tán a negyedik — tálát is foghatta, mikor más csak az — elsőt; mondom a „fogásokkal\" nem vagyok tisztában, — elég az hozzá, hogy egyik tekintélyesebb fogásnál Zemplénmegye derék alispánja: Matolai Etele dobott keztyüt a jelenvolt közönségnek; ami azonban nem volt sem „atak,\" sem „ripost,\" hanem volt egy szivből fakadt „Isten hozott!

Megeredt aztán erre a szó, meg a beszéd, meg annyira, hogy vége-hossza ne szakadjon. Ezeket a beszédeket én ugy nagyjából el is sorolnám, (pedig bizonyisten! sok voit a — jóból) ha véletlenül egyik „szedő-gyerek\" meg nem sugja, hogy azok már le vannak fotografirozva „miniatur\" kiadásban a „Zemplén\" egyik műhelyében.

Szóval: volt szó — quantum satis! Dikcióztak: Zichy Antal, az akadémia küldöttje; Vadnay Károly, a Kisfaludy-társaság képviselője; Fejes István, Ujhely derék ref. papja; Prámer Alajos, ujhelyi apátplébános; Viczmándy Ödön, megyei főjegyző; Fáy Béla; Székely József, pestmegyei levéltárnok; Szabó Zsigmond, kohányi birtokos; Gelléri Szabó József, a pestmegyei takarékpénztár igazgatója; Dókus Gyula ujhelyi szol-

Folytatás a mellékleten.

XVIII. Kimutatás.

Fáy András kohányi szülőháza emléktáblával való ellátására begyűlt adakozásokról:
(Az ünnepély után érkezett)

Tomcsányi Árpád 50 kr., Lukács Mihály 10 kr., Morva községe 50 kr., Kapczy Menyhért 2 frt, Vásárhelyi község 1 frt, Krakóvszky József 50 kr., Figula József 10 kr., Farkas Miklós 50 kr., Magyar István 20 kr., Róth Adolf 10 kr., Kellner Izidor 10 kr., Veinberger Náthán 10 kr., Krausz Mór 10 kr., Kellner Ignác 10 kr., Krausz Sándor 10 kr., Braun Áron 10 kr., Kirnág Mihály 10 kr., Gundelfingen József 1 frt, Bereznay István 20 kr., Lehoczky Berta 1 frt, Fejérvári Julia 1 frt, Reviczky Imre 1 frt, Gulácsy Valér 50 kr., Schön Izidor 20 kr., Kresnyiczky János 50 kr., Vásárhelyi Pál 20 kr., Bodnár Ferencz 10 kr., Tomka László 20 kr., Schönfeld Khájim 10 kr., Bodnár Gyula 20 kr., Évva Kálmán 1 frt, összesen 13 frt 40 kr.

Ezen összeg is a gálszécsi kisdudóvá javára küldetik el. Általában, ha még ezentul küldetnek be esetleg adományok, azok ugyanazon célra fognak fordítottatni.

S. a. Ujhely, 1886. jun. 5.

Dr. Chyzer Kornél ur távollétében,
Fejes István.

Különfélék.

(Főispán) ömeltősága tegnapelőtt indult ki a szolgabírói hivatalok megvizsgálására. A sok fáradsággal járó funkciót a megye alvidéki járásában kezdte meg. Jövő héten a közigazgatási bizottságban fog elnökölni, melynek bevezése után elsőben is a bodrogközi járás szolgabírói hivatalát fogja megvizsgálni.

(A Fáy-ünnepély) közébédje alkalmával sok jeles toast hangzott fel, melyet alispánunk nyitott meg, éltetve a megjelent vendégeket. Utánna Zichy Antal az akadémia nevében emelt poharat s Fáy András egyik, a muzeumban talált kéziratának a magyar társadalomra vonatkozó részét ismertette. — Fejes István a Fáy-család tagjaira köszöntött, különösen kiemelve benne az őt Fáyház jelenlegi tulajdonosát: Ghyczy Józsefet, ki az épület kicsinosításáról gondoskodott s a tábla épentartása szintén kiváló gondját fogja képezni a jövőben. — Vadnay Károly a Kiszaludytársaság nevében üdvözölte Zemplén vármegyét, mint a „fényes bölcsők és drága koporsók“ klasszikus földjét, hol a kegyelet lángja egy percre sem aludt ki nagyjai iránt s nem csak élükben, de haló porukban is megtudta azokat becsülni. Prámer Alajos apát az akadémiát éltette. Viczmány Ödön főjegyző Pestmegye és küldöttéért ivott áldomás poharat. Nem csupán alkalmi toast volt ez, mely a helyzetből folyik ki, de mélyen és érdekesen belényult a megyék politikai és társadalmi életébe, kimutatva azok jelentőségét, úgy politikai mint kulturális tekintetben. „A vármegyék — ugymond — hajdan a politikai és társadalmi élet gyűpontjai valának. Itt növekedtek azon szellemi óriások, a kik ihletett lélekkel hirdették az ígét, a mely hivatva volt életet adni egy szebb jövőnek; s a kik megyéről-megyére, sőt tűzhely-

ről-tűzhelyre hintették a magot, s élesztették a hazafiság és tudomány szikráit és hasonlóan a bányamunkásokhoz, önfeláldozással törtek előre a sötétből a világosságra! Tiszteljük a multak nagyságait, hogy érdemeik lehessünk a jövőre! Eme szavak igazságának fátyláját lobogtatni, a jelen időben sem lehet senki hivatottabb, mint a megyék. Ezek tartják most is kezökben a közélet irányadó fonálát, ezek rendeltetése ünnepelni a multak jeleseit s hivatásuk megörökíteni emlékét azon utöröknek, akiket korukban csak önfeláldozó hazafiság és szívós akarat emelhetett azon magaslatra, a mely előtt tisztelettel meghajolni kötelesség. Pestmegye közönségét ugyanezen érzelmek vezérlék, mert a mai ünnepélyünkön szives volt küldöttsége által leróvni egykori tisztviselője, megyénk szülöttje: Fáy András emléke iránti kegyeletének adóját. De Pestmegye küldöttségét nemcsak azért üdvözöljük szivesen körünkben, mert a mai ünnepély alkalmából velünk együtt érez; de azért is, mert őket itt látván, a multak emléke ébred az eljövendő előtt elvonulnak ama szép idők, a midőn megyénk nagy fia szellemi fenségök egész fényével tündökölték Pestmegye termeiben is. Legyenek tehát szivesen üdvözölve hazánk első megyéjének küldöttéi; és ha már a multban az apáink által átplántált eszmék ezen két megyét szellemi rokonságba hozták, jövőben is a haza java és a nemzeti nagyság körüli munkásság legyenek ama láncszemek, a melyek a rokónérzelmű két megye között a testvéri szeretetet szorosabbra fűzik. Pestmegye felvirágzására és küldöttéi egészségére írem e poharat s kívánom, hogy a megyei gondviselés őket áldásával áraszsa! Éljenek! E zajosan megélt beszéd után Szabó Zsigmond kohányi földbirtokos a Fáy András által alapított első hazai takarékpénztárra s annak képviselőire köszöntött. Gelléri Szabó János az e. h. takarékpénztár egyik igazgatója a rendező-bizottság s annak helyi elnökére: a lelkes Fischer báróra. Dókus Gyula a Kiszaludytársaság s annak képviselőire. Nemes Lajos tanfelügyelő a sárospataki főiskolára s az emléktábla leleplezésénél jeles beszédet tartott Szinyey Gerzson főiskolai tanárra s végül Győry Elek országos képviselő Zemplénmegye fő- és alispánjára mondtak mindannyiszor megélt beszédet és toastokat.

(Esküvő.) Megyénk egyik nagy birtokosa: székhelyi gróf Mailáth József, cs. kir. kamarás, tartalékos házárhadnagy s Zemplénmegye tb. főjegyzője f. hó 10-én vezeti oltárhoz gróf Széchenyi Mária kisasszonyt, gróf Széchenyi Pál kereskedelmi miniszter és nejeének szül. Andrássy Erzsébet grófnőnek leányát. Az esküvő Budán, a hercegprímás házi kápolnájában fog megtörténni, mely után az ifju pár a férj perbenyiki jószágára utazik.

(A polgári ölv. kör) majálisa — mint a falragaszok is hirdették — mára volt tervezve. Ha az idő utját nem vágja, hisszük, hogy az élvezetesnek ígérkező multság a közönség tömeges látogatásának fog örüdeni. Mi részünkről kívánjuk a sikert, mert egy olyan derék, jóra való testület, mint a polg. ölv. kör — ezt méltán megérdemli.

(Vizsgák.) A helybeli 3 oszt. r. kath. elemi

gabiró; Győry Elek, orsz. képviselő; Nemes Lajos, tanfelügyelő . . . meg a többi.

Üdvözlő távirat is érkezett: dr. Badics Ferencz tanár küldte; nagy hatású volt: Fejést éltette.

Közben-közben a dalárdáknak is jutott egy kis szereplés (alig tudtak hozzá jutni a sok — felköszöntöktől); a fővárosi lapok ugyan csak a patakiakról emlékeznek meg jobbra: a történeti igazság kedvéért én az ujhelyiek szereplését is ide íktatom. Az ebéd alatt Ujhely dalolt *hármát, Patak egyet*.

Mányi is játszott volna, ha lett volna — ideje. De a mit játszott, azt megjatszotta.

Az ebédnél már készen is volnék. Nem lehetek azonban addig, míg az ünnepély e prózai epocháját meg nem koszorúzom. Nők is voltak a közebédén. Nem sok, de szép. (Ne tessék megszólalni az őszinteségért: természetem.) A zájós társaságban elszórvá láttam: Molnár Leonát, a főispán szellemes leányát, báró Fischer Gusztávnét, Fejes Istvánnét két szép leányával, Dókus Gyulánét, Görgey Gyulánét, Hönsch Dezsőné, a szép Szemere, a szép Pilissy leányokat . . . Többen is voltak, mind szépek voltak. De hát én rettenetesen megjártam. K. B. az ebéd alatt kölcsönkérte a jegyzésre szánt, de nem applikált „széruzámat“ s így aztán a valódi reporteri teendőknek eleget nem tehettem.

A mit pedig méltóztatott (ha ugyan méltóztatott) olvasni a szép, vagy nem szép olvasónak, az mind *fejből van*, — diák szólásmóddal: úgy könyv nélkül. —

Az ezután következő ebből sem lesz. Érttem a bált. Ott már nem voltam. Ott is sok szép nő volt, nagyon sok. (Igy mondja a fáma.)

népiskolában a záró vizsgák a következők rendben fognak megtartatni: u. m. folyó évi június hó 16-án reggel az I-ső osztályban, 17-én reggel a III-ik osztályban és ugyanazon napon délután a II-ik osztályban. Melyekről az érdeklődő szülőket s gyermekbarátokat tisztelettel értesíti az igazgatóság.

(Gyászshir.) Megyénk segédtanfelügyelője: Felber Domonkos súlyos csapás érte, elvesztvén szeretett nejét, ki csaknem két évi szenvedés után m. hó 21-én Egerben elhunyt. A bánatos férj és rokonok részéről kiadott gyászlevél így szól: Felber Domonkos zemplénmegyei kir. segédtanfelügyelő, továbbá Schlaudersits Jozefa férj. Háhn Imréné és gyermekei mély fájdalommal jelentik szeretett neje, testvére, sógornéje és nagynénjöknek: Schlaudersits Mária n. k. élte 29. évében, hosszu szenvedés következtében, 1886. évi május hó 21-én Egerben történt gyászos elhunytát. Hült tetemei f. hó 23-án d. u. 5 órakor fognak Egerben, a Fájdalmas Szűzről nevezett sirkertben örök nyugalomra tétetni, az engesztelő szent-mise áldozat pedig f. hó 24-én d. e. 10 órakor fog az Egek Urának az irtalmos nővérek templomában bemutatattatni. Béke és áldás lengjen a legjobb nő, igaz testvér és hú rokon porai felett!

(Eljegyzés.) Tarnóczy Tivadar sárospataki főiskolai tanár a közelebbi napokban váltott jegyet K. M. kisasszonnyal, K. kassai hivatalnok kedves leányával.

(Halálozások.) Szalatnai Matolay Jolán k. a. polg. iskolai tanítónő, mint részvétellel értesülünk, közelebb hunyt el H. Olykán. Úgyancsak pár nap előtt halt meg Homonnán Kocsis György polg. iskolai rajztanár alig 24 éves korában. Béke poraikra!

(Jégverés.) Elszorul az emberi szív, látva azt, hogy a föld népet mily irtóztató sok csapás éri egymásután. A májusi fagyok nagy részben semmivé tették a szőlő-gazdaközönség reményét. Kivételesen Hegyaljánk egy némely vidékét még elkerülte a fagy, de meg az elfagyott szőlőtőkék is csak hoztak némi termést, úgy hogy még talán el lehetett volna reá szüretkor mondani, hogy „veszet fejszének nyele fordul.“ — Noshát, ez se — fordul. Hétfőn délután két óra tájban terhes föllegek tornyosultak déli és élflyugoti irányban, melyekből mi is kaptunk mintegy félóra jótékony esőt, mit oly régóta várt már a szomszomszág; ám de szomoruan írhatjuk, hogy alsó Hegyaljánknak nem volt oka örülni az esőnek, mert Zsadányban, Liszkán, Tolcsván, Erdőbényén stb. oly irtóztató jégeső hullott, hogy a termésnek, de sőt a veszőknek is még csak hire-hamva sem maradt. A szőlőhegyek egészen a sárospataki határban a Királyhegy is. Azóta ismét rekkenő hőség uralkodik s maholnap nemcsak a tavaszi vetemények, de az őszi vetések is semmivé lesznek. Bizony-bizony szomorú kilátások a jövőre.

(Villámütés.) A hétfői jégverés alkalmával, mely Hegyaljánknak nagy részét tönkre tette, Bokor Sándor o. lizskai lakos, látva a zivatar közeledtét, a mezőről munkásaival hazafelé sietett, azonban elég vigyázatlanul előre futott. Egyszerre csak nagyot villámlik, rá irtóztatásat dördül s a hátrább lépdelő munkások Bokort a villámtól agyonujtva találták.

(Sárospatakról) írják lapunknak: „Városunkat nagy izgatottságban tartja egy közelebb történt esemény, mely az erőszakoskodásban oly gazdag középkor emlékét idézi vissza, csakhogy az, ami akkor talán büntetlenül megjárta, ma már megtorlás nélkül nem maradhat. A tény röviden ez: egy IV éves theológus a főbíró udvarában nyiló rózsabokorról három rózsát leszakítván, ez annyira kihozta sodrából a különben szelid kedélyűnek látszó előljárót, hogy — magához véte 3 rendőrt — az illetőnek elfogatására indult. Lakásán nem találván, minden irányban megindította a hajszát s egy lányos háznál csakugyan nyomára is jött. A tisztességes polgár házat még is respektálni akarván, beküldte az egyik rendőrt s azon ürügy alatt, hogy fontos beszéde van a theológussal, azt kihivatta. Az illető engedett a felszólításnak s mi rosszat sem sejtve a főbíróhoz ment, ki őt a drabantokkal azonnal megkötöztette s börtönbe záratta. A hír — daczára az éjtél felé haladó időnek — rögtön befutotta a várost s a diákság egyik főiskolai tanárt kereste fel, hogy e kinos ügyben vesse közbe magát. A tanár ágyából kikelve, a főbíró lakására sietett, ki csak nagy nehezen s az illető tanár kezessége mellett bocsátatta ki a theológust. Ez röviden a tény, melynek kellő megtorlása végett ma a főiskolai tanári kar értekezletet tart s bizonyára mindent el fog követni, hogy a méltatlanul bántalmazott s meghurczolt ifju fényes elégtételt nyerjen.“

(Sárospatakon) tegnapelőtt nagy zápor volt keresztül s az éppen akkor tartott országos vásárt azonnán szétmosta. Ugyanakkor Petrahón a villám egy földmives házába csapott s azt elhamvasztotta.

Farkas Bertalan.

(Hochmann Ignác) tokaji lakos a napokban eljegyezte König Adolf bodrog-kisfaludi lakos szép és kedves leányát Zsófiát.

(Felhívás himnlőltásra.) Tisztelettel jelentem hogy az 1876. 14. t. cz. 92. szakasza szerint kötelező, ez idei véghimnlőltást f. évi május hó 9-én d. u. 2 órakor megkezdtem és folyvást egy hónapig — minden vasárnap és csütörtök délután — lakásomon Kossuth-utca 161. sz. folytatam, miért is figyelmeztetem a szüleit, gyámokat és mindazokat, kik gyermekeikről gondoskodni tartoznak, hogy mindazokat, kik beoltva nem voltak, vagy akiknél az oltás eddig eredménytelen volt, beoltani e! ne mulasszák.

(Homonnáról) írják nekünk: „Azon szempontból indulva ki, hogy jobb későn, mint soha; kissé elkésve emlékezem meg a két héttel ezelőtt városunkban a szerencsétlen strij-i tüzkárosultak javára rendezett hangverseny és táncvizgalomról, mely minden tekintetben oly kitűnően sikerült, hogy kisvárosi multságaink között kivételes (követendő) példa gyanánt tűnik fel. Igaz, hogy a rendezőség, mely Dercsényi Kálmán közjegyző, Kuhn Gusztáv és Roller János főhadnagy urakból állott, mindent elkövetett, hogy a hangverseny céljának minden tekintetben megfeleljen, de az elért sikert és eredményt, azt hiszem, ők sem remélték. Az estélyt fölülte élvezetessé tették Dlauhoweski Wislocka báróné Thomán Blanka k. a. és Thomán István ur művészi szereplésökkel. Az első szám Gounod Faust potpourrija általános tetszést aratott, mi a Thomán testvérek összhangzó szabatos játékának volt köszönhető. Meyerbeer könyörgési áriáját Ördög Róberttől Dlauhoweski báróné oly bravúrral énekelte el, hogy a közönség szünni nem akaró tapsai által felbuzdítva, még egy magyar dalt énekelt magyar nyelven, a mi frenetikus tetszésnyilatkozatokra adott alkalmat. A műsor többi pontját Thomán István ur, városunk derék szülőlte Liszt Ferencz kitűnő tanítványa, gyönyörű zongorajátékával töltötte ki. A hangversenyt természetesen reggelig tartó tánc követte. A jelenvolt hölgyek a következők: Dlauhoweski Wislocka báróné, Szirmay Pálné, Anna és Alice leányaival, Janow-szkiné, dr. Thománé Ilona és Blanka leányaival, Gécziné, Petrovitsné, Mauksné, Durcsinszkiné, Jolán leányával, Engländerné, Ilona leányával és még számosan. Felesleges talán megjegyezmem, hogy a hangversenynek fényes anyagi eredménye is volt; a felülfizetések nyugtázását a Zemplén mult száma teljesíté. —K.“

(Egy jó házból) való fiu, egy helybeli kereskedésbe tanulól fölvetetik. Hol? megmodja e lap kiadóhivatala.

CSARNOK.

Quem dii odere . . .

Irta: Szabó Kálmán.

Korgó Laczi a d—i iskolában járt. Szegény legény volt, és rozsd diák. A négy latin osztályt is csak úgy bukácsolva kinezta keresztül. A felsőbb osztályokat pedig már savanyúnak találta, mint Phaedrus meséjében a szöllőt a róka. Itten azért reszt-et mondott. Ő bizony — ördög vigye dolgát — nem fog sem az accusativus cum infinitivoval, sem az ostoba bogarakkal továbbra is vesződni, hanem felhagy a meddő harcokkal és ott hagyja a hig agyvelőt nem tűrő klasszikus földet másnak. De hát hová menjen? Ez volt ám az az egyismeretlenű egyenlet, melyre sehogysem tudta megadni Laczi sokáig a helyes feleletet. Kölcsényeknek van ugyan egy józan tanácsa az ily fajta emberek számára, hogy t. i. hagyják ott a tudományt azoknak a kik arra vannak predestinálva; ők pedig magok menjenek földmivelőknek szántani és vetni, melyhez ugy sem kell egyéb, mint megvárni, míg a gabona megnő, és kilesni a szép időt, hogy mikor lehessen azt lekaszálni. Ámde ezt a tanácsot sem vette be Laczi gyomra, mert bár a föld felülvalkodottságában otromba nagy hasat eresztett, de hát az ő számára abból a teremő indsimére nagy szükkeblüen csak egy négyszögölnyi terület hasított ki. Ezen pedig — tudvalevőleg — nem lehet sem krumplit, sem buzát, még csak f i n á n c z n ö v é n y t sem természeteni. Azt nem használhatja élő halandó, csak a földi gondokkal leszámolt ember.

Laczi agyát nem használta ki még annyira a sok émelegős német szabály, hogy abban olykor-olykor életrevaló gondolatok ne fakadtak volna. Csak így jöhetett arra a zseniális ötletre, hogy előlről kezd az abc-nél és beáll preparándistának, elmegy abba a Jánus templomba, hol a gyöngye fejüek részére mindig táva nyitva az ajtó. Itt ingyen adnak enni, szabad lakás is jár vele, csak az ember — középszerűen tanuljon. E mellett, mióta a körorvosi állomást szervezték, temetések is sürübben fordulnak elő, mint mikor a javas asszonyok gyógyítottak, s így — hála e közhasznú intézménynek — egy kis pénzmagra is szert tehet a jó torku ember. És ő paedagogoknak állt, a könyveket jól forgatá, az órákat szorgalmasan látogatá, szóval mindent helyén csinált.

Három évi állami kozmás ételek nyelvése és ugyanannyi évi tanári basáskodás élvezete után csakugyan elvégezte a kurzust. Mivel jó tanuló volt, a törvényadta előnyöket is felhasználta: letette a tanképesítési vizsgálatot. Kapott olyan mékü nagy oklevelet, hogy azzal lehetett volna keríteni egy új Kártagót. Repesett is szive örömeben, valahányszor rá gondolt, hogy az a papiros, melynek víznyomatán a magyar korona ékeskedik, mily busás kamatokot fog neki hajtani. És erre a lelki indulatra — mondjuk — jogosan is ragadhatta magát a mi Laczi barátunk, mert hiszen azok a tanárok nem mult el egy óra sem a nélkül, hogy ne mondogatták volna, hogy mily becses is az a tanítói pálya s hogy a tanítót gyertyával keresik stb. Azután a fővárosban 600, 800, 1200 frt is a fizetés; sőt ha egy bizonyos évi cyclust becsületesen eltölt, még igazgatói nimbusz is körítheti fejét.

Sokszor is gondolkodott azon a nehéz témán, hogy a falun maradjon-e, avagy a fővárosba költözködjék. Mindannyiszor hidegverítések arcczal kélt fel ülőhelyéről. Hogy is ne! Herkules válutja volt ez, melynek választásától függött boldogsága. A 300 forint, az 1200 frt és az igazgatói állomás mindmegannyi manók kergették egymást agyában.

Sok vajudás után határozott: feljön a fővárosba. Beadta kérvényét. S hogy szavának nagyobb nyomatókat adjon, egy ismerősének (egész világon csak ez az egy szál ismerőse volt) protekcióját is igénybe vette. Hogy ezt nagyon helyesen fundálta ki: megmutatta a következőt.

Ha állandó tanyája: az almafa alá leült, mindig kérvénye sorsán elmélkedék: No most szólal fel mellettem protektorom. Most tárgyalják ügyemet. Most török el a pácztát fejem felett. Most felzetezik kérvényemet. Most pecsételik, most adják postára leveletem. Már a levélhordó kezében van stb.

Ámde ezek a levélhordók fránya gyerekek. Nem igen sietnek a kézbesítéssel. Ennélfogva a levél csak késétt, mindig izgatottabbá tévén késedelmevei Korgó Laczit.

Egyszer azonban a postás mégis csak feltűnt a horizonon. Már messziről nézte Laczi barátunk, ha nincsen e a váravart tekintélyes levél a kezében. Abban bizony nem volt semmi. De ugy látszik, Laczi felé tart. Igen. Laczi izgatottan megy a modern kurir elé. Ez kivesz táskájából egy testes levelet s átadja.

Mikor meglátja rajta Laczi a fővárosi tanács feliratát, rekszetekett s hideg veríték harmozott homlokán. Felbontsa-e? Hátha elutasítólag szól a válasz? De hátha mégis? Megrepszette egyik csücsét a levélnek. Mig lelke ily kínos tusát vivott, azalatt keze ösztönszerűleg végzé tovább a titkot fellebbentő műtétet. Egyszer a levél egész tartalma a földre hullott. A felzet épen felültre esett. Nézi-nézi s látja rajta, hogy 50 frt havi fizetéssel kinevezetik ideiglenesen megbízott osztálytanítóknak. Ennélfogva — szól tovább a végzés — vakációban, mivel akkor funkciója szünetel, fizetésre nem tarthat igényt.

Egy vad indián, ha egy fehérét leskalpiroz, nem örülhet jobban, mint ennek a szükkeblü végzésnek a mi Laczi barátunk: tombolt örömeben. A ki látta volna bizonyosan azt hitte volna, hogy nincs az esze helyén. De mi, kik tudjuk az ő indulatának motívumát, ezt csak természetesen fogjuk találni.

Midőn indulata alább hagyott s a felkorbácsolt kedély mindinkább visszanyeré elveszett nyugodtságát: előállott az ész és számítgatott.

— Hm! hm! hát vakációban nem kapok fizetést? Nagy baj. A kékvérü égre mondom, vészett dolog. S ezzel egy gyors futamot tett az emberiség történelmén, vajjon talál e ott arra példát, hogy valaki két hónapig nem eszik, és mégis képes megmaradni a föld felületén. S ugy találta, hogy a legnagyobb tanító Jézus Krisztus, bár módjában lett volna turkálni a földi jókban, negyven napig böjtölt. Ez a hisztórikus példa aztán megnyugtatta.

Azonban számítási kedve megint felülkerekedett.

— Ötven forint — gondolá magában. — Ebből kosztra adok 20 frtot, lakásért nyolczat, mosásért két forintot, apró-cseprő, előre nem látható költségekre tizet. Summa-summárum 40 o. é. forint. Így még mindig marad havonként 10 forintom. Ez tiz hónap alatt épen száz forint. Az üres, vakációnális két hónap ekkéig fedezve van. Valljuk be őszintén, hogy ily reális alapon fekvő költségvetést a mindig póthitelekért kérelmező pénzügyminiszter sem tudna csinálni.

De hát ember tervez és Budapest fővárosa végez. A mint feljött a fővárosba, csakhamar észrevette, hogy a legprimitívebb szobáért is nem nyolcz, hanem tiz forint kell. Kosztért nem husz, hanem huszonöt forintot is elkérnek ezek a kérges keblü budapestiek. Az előre nem látott költségek nem ugy, mint a preliminációban tiz, hanem sokkal fellebb rugnak; az adót is csak levonják; mivel a segélyegyletbe belépett, a holtakért is fizetni kell minden hónapban legalább egy forintot, mert hát ezek a tanítók hullanak, mint októberben a légy! Mindezek az átkozott

és ezekhez hasonló tételek költségvetését kérelhetetlenül megnyirbálták.

Miután számításai már az első hónapokban hasra esének: beállott szegény Laczira a gyomorkorgás és a desperáció kínos időszaka. Midőn pedig kétévi ittléte után sem léptették előre, ambicziója is lejjebb szállott egész a harmadfoku fizetéses állomásig. Arczáról a silány koszt és az emésztő munka miatt a vidéki élet által odalehelt rózsák lassacsckán eltűnedeztek s helyét engedének a sápadt, mohos színek. Egészsége és épisége fogyván: már köhintett is olykor egyet. De ezt fel sem vette. A köhintésből köhögés lett, még pedig mindig erősebb. Melle is kezdett fájni. Néha sipoló hangokat is hallott már torkában. — Oh azok az átkozott tuberkulózusok! Aszkóros arczán néha-néha megjelent az onnan olyan régen eltűnt üde rózsának egy-egy pirja. Ilyenkor érezte, hogy ajaka melegebb, szárazabb, ütere sebesebb lesz s hogy ez most már rendszeren ismétlődik.

Most kórágán fekszik s imádkozik a legfőbb protektorhoz, hogy szabadítaná meg életét ettől a gonosz pályától.

HIVATALOS RÉSZ.

1129. szám. Zemplénmegye kir. tanfelügyelőjétől.

Hirdetmény.

A IV-ik kerület m. kir. méhészeti vándortanítója folyó hó 6-án Zomborban, 25-én Vásárhelyen és 27-én Derégnőn méhészeti előadás fog tartani.

Miről is midőn a t. tanító urakat es méhészet kedvelőket értesíteni szerencsém van, egyzersmind felhívom a t. tanító urakat, hogy ezen — legnagyobb részben az iskolai épületben — megtartandó előadásokon a környékből is megjelenni sziveskedjenek.

S. a. Ujhely, 1886. június hó 3-án.

Nemes Lajos,
kir. tan. s tanfelügyelő.

Nyiltér.

— E rovatban közlöttékért nem felelős a szerkesztőség. —

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely Budapesten (Budán).

Idény május 1-től szeptember 30-ig.

A gyógyhely forrásai ajánlatok: a helek bantalmainál, alhasi és általános vérbőségnél, májbajoknál, aranyérvnél, tulságos elhizásnál, közsvényélnél és női bajoknál.

Rendelő orvos dr. BRUCK J. (vigadó-tér 1. sz.)

Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.

Pontos közlekedés k társaskocsikon, reggeli 5 órától kezdve. Állomási hely: Frenoz-József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.

4-10

Tulajdonos: Mattoni Henrik.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMEÉR.

Főmunkatárs FARKAS BERTALAN.

Hirdetmények.

Birtok bérbeadás.

Egy Gálszécs közelében levő birtok, nagy majorsággal, körülbelől 20 hold kert, 315 hold föld őszi vetéssel és 100 hold legelő, mindezek a legjobb karban f. évi október 1-től bérbe adatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál Woboril József erdész Bacskón, u. p. Gálszécs,

CZIGELKAI

LAJOS ISTVÁN

forrás.

forrás.

Gyógyviz

Borvíz

elsőrendű, kipróbálva és orvosi tekintélyek részéről a legmelegebben ajánlva.

legdúsabb szik- és szén-sav tartalmu Európa valamennyi ásványvizeivel közölt.

A forrás kezelősége

CZIGELKAI

5-12

(Sáros megye.)

H I R D E T M É N Y .

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1886. évi május hó 19-én kelt 16184. számú rendeletével a homonna-szinna-baligródi hadászati megyei utvonalon lévő 5-ik számú hid újbóli helyreállítását 3679 frt 24 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1886. évi június hó 22-ik napjának d. e. 11 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1886. június 2-án.

A zemplénmegyei kir. építészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,

kir. mérnök.

1-2

LINKESCH SAMU özv.

vasüzlet Eperjesen

ajánlja kitűnő minőségű

krakkói cserép-kályháit

fehér és díszes
színekben.

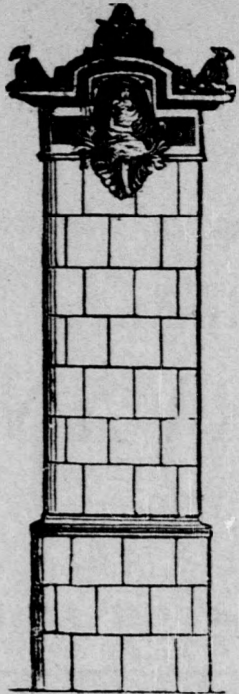
KANDALLÓKAT,

TAKARÉK-

konyhákat,

bármennemű

kivitelben.

FA-, KÖSZÉN-

és

coaks fűtésre,

TÖLTŐ

és

szabályozható

készülékkel

berendezve.

legolcsóbb árakban.

Képviselőség: Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.

H I R D E T M É N Y .

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1886. május hó 9-én kelt 8532. számú rendeletével a homonna-mezőlaborcz-lisztkői had. I-só rendű megyei utvonalon lévő a „Laborcz” folyón újból építendő 80-ik számú koskóczi vámos-hid helyreállítását 10168 frt 80 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1886. évi június hó 21-ik napjának d. e. 11 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1886. évi május 31-én.

A zemplénmegyei kir. építészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,

kir. mérnök.

1-2

Bérbeadási hirdetmény.

Hegyalja-Mád nagy községben, közbirtokosság tulajdonához tartozó italmérési jog (regále), a hozzá tartozó három korcsma-épülettel 3030 frt; továbbá a „Kék szőlőhöz” címzett nagy vendéglő italmérési joggal 420 frt; piaci helypénzszedés 157 frt; mézarszék 82 frt kikiáltási ár mellett 1887-ik évi január 1-től számítandó hat egymásutáni évekre a legtöbbet ígérőknek bérbeadandók.

Bérleti kívánók folyó évi július hó 30-ig zárt ajánlataikat 10 százalék bánatpénzzel ellátva alulirothoz adják be, mivel a bérbeadás ajánlataik alapján folyó évi augusztus hó 1-én delelőtt 10 órakor meg fog tartatni; ellenben folyó évi szeptember hó 1-én nyílt szóbeli árverés útján leendnek bérbeadandók.

Bérlet feltételei iránt alulirott bővebb felvilágosítással szívesen szolgálанд.

Kelt Mád. 1886. június 3.

Kaliczki István,

közbirtokos.

1-2

Ház eladás.

Adriányi Gyula tulajdonát képező, a tolcsvai 516. és 517. számú telekjegyzőkönyvekben foglalt ház, gazdasági épületekkel és 253. 254. összeírású udvarral valamint a tolcsvai 521. telekjegyzőkönyvben foglalt 256. összeírású számú ház udvarral akár egyenkint akár összesen készpénzt fizetés mellett jutányos áron eladó, venni szándékozók értekezhetnek magával a tulajdonossal Tolcsván. 1-3

Üzlet megnagyobbítás.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, a Ligeti Bertalan ur házában, Rákóczy-utca (Kis-piacz) 764. szám alatt lévő és már két év óta **Irányi Imre** cég alatt fennállott **női-, férfi-divat-, fehérmű és rövidáru üzlet** tetemesen megnagyobbítva s ujonnan berendezve

IRÁNYI ÉS NEBESZ

bejegyzett cégre változott át.

Ezuttal bátorkodunk a n. é. közönség szives figyelmét felhívni, hogy ujonnan berendezett üzletünkben különféle női és férfi ruhaszövetek, Chiffonok, Toil-Cretonok, rumburgi és pamut-vásznak, nyári piquek, Sofa-ágy elé és futó-szőnyegek, legjobb minőségű glacc- és czérna-kesztyűk, különféle kendők, fűzők, rüschök és bélésneműek, továbbá csinos kiállítású kézi és kötő-kosarak, nap- és eső-ernyők, férfi ingek, gallérok, kézelők és divatos nyakkendők, at-laszok, csipkék és bársonyok, pokróczok, asztal- és ágyterítők, Jute- és csipke-függönyök, diván-kelmék és tűzijátékok, ugyszintén különféle szövött diszmű és rövidáru cikkek a legjobb minőségben és jutányos árakon kaphatók.

Midőn a n. é. közönség az eddigi cég irányában tanusított becses pártfogását továbbra is kikérnök, első kötelességünknek fogjuk mindig tisztelt vevőinknek bizalmát és jó indulatát előzékeny és pontos kiszolgálat által továbbra is kiérdemelhessük.

Kiváló tisztelettel

Irányi és Nebesz.

SZOLYVAI POLENAI OLENYAI

savanyúvizek, valamint

LUHI-ERZSÉBET

gyógyforrás vize, — mindannyian kitűnő üdítő italok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatásúak, — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvizek bérlejénél Nyiregyháza-n, s kaphatók országszerte minden nevezetesebb gyógyszerárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

KORMOS GYULA

fűszer-, csemege-, gyarmat-, liszt-, festék-, ásványvíz és gazdasági cikkek kereskedése
S.-a.-Ujhely (főutcza)

ajánlja

1886. évi friss töltésű
ásványvizek raktárát

a következő leszállított árak mellett:

Karlsbadi	1 üveg	36 kr.
Bártfai nagy üveg		14 "
" kis üveg		9 "
Borszéki	1 "	25 "
Budai	1 "	24 "
Czigelkai gyógyviz	1 "	23 "
" borviz	1 "	13 "
Csizi	1 "	32 "
Emsi	1 "	30 "
Franzensbadi	1 "	32 "
Gieshübl 1 liter	1 "	30 "
" $\frac{1}{2}$ "	1 "	22 "
" $\frac{3}{8}$ "	1 "	16 "
Gleichenbergi	1 "	32 "
Halli	1 "	36 "
Kissingi	1 "	46 "
Lipiki	1 "	38 "
Salvator 1 nagy üveg		28 "
" 1 kis "		18 "
Margit 1 nagy "		16 "
" 1 kis "		10 "
Marienbadi	1 "	32 "
Mohai-Ágnes 1 nagy "		26 "
" " 1 fél "		18 "
Olenai 1 nagy "		14 "
" 1 kis "		9 "
Polenai 1 nagy "		14 "
" 1 kis "		9 "
Preblai	1 "	35 "
Seidschitzi	1 "	28 "
Német-Kereszturi	1 "	22 "
Seltersi	1 "	28 "
Szolyvai 1 nagy üveg		14 "
" 1 kis "		9 "
Baldócezi	1 "	18 "
Vichy	1 "	80 "
Friedrichshalli	1 "	48 "
Parádi	1 "	14 "

Bártfai savanyúvíz

1 láda 50 üveggel 4 frt 60 kr.
1 " 30 " 4 frt 10 kr.

Üres ládák üvegekkel visszavételnek:
50-es ládák 1 frt 20 krral. 30-as 1 frttal.
5 láda vételnél árengedmény.

Polenai és Szolyvai sav.-víz

1 láda 60 kis vagy 40 nagy üveggel ft 4.90
Üres ládák üvegekkel 1 frt 20 krral vételnek vissza.

Nagyobb vételnél engedmény.

Margit gyógyvíz

1 láda 60 üveggel frt 6. 1 láda 40 üv. frt 5.80

Forrás termények:

Francensbadi ásványlángos 1 kilo 1 frt.
Biliui édesek 1 doboz 35 kr.
Karsbadi sprudelsó $\frac{1}{8}$ kilós üveg 1 frt.
" " kimérve 1 deka 10 kr.
Marienbadi " $\frac{1}{8}$ kilós üveg 1 frt 5 kr.

Minden itt meg nem jegyzett bel- és külföldi ásványvizek kívánatra pontosan megszeresztenek.

Fűszerárak árjegyzéke kívánatra bérmentve küldetnek.

Sírkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLF NÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sírkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetnek.

„MARGIT“

gyógyforrás,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgy-szervek** általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos **Édeskuty L.** m. k. udvari ásványvíz-szállító Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben,

413. szám. 1886.

Árlejtési hirdetmény.

Az ó-budai m. kir. jószágigazgatóság 2568 886. sz. rendelete nyomán a tokaj-rakamazi uttest kavicsolása iránt 2069 frt 76 kr. kikiáltási ár mellett f. évi június hó 11-én reggeli 9 órakor Tokajban a kir. ispánsági irodában nyilvános árlejtés tartatik.

Vállalkozni kívánók akár szóbeli ígéret akár szabályszerű írásbeli zárt ajánlatot tenni kívánanak, a kikiáltási ár 10%-át bántpénzülni letenni, illetve mellékelni és azon anyagból, amellyel a kavicsolást teljesíteni óhajtják, egy mintakövet beadni tartoznak.

A kincstári uradalom fentartja a jogot a beérkező ajánlatok közül azok és a mintakövek megbirálása után szabadon választathatni.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek, a költségvetés és feltételek a tokaji kir. sóhivatalnál betekinthezők.

Miskolczon, 1886. május hó 30-án.

M. kir. kincst. ispánság.

T. k. 27. sz.

1886.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Novotny Ferencz bési lakos végrehajtónak Rosenstein Adolf ladmoci lakos végrehajtást szenvedő elleni 580 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg területén lévő Ladmocz községe és határában fekvő a ladmoci 136. számú tjkvbe A. I. 1-16. sorszám alatt Rosenstein Adolf nevére jegyzett bel- és kül-birtokra s 34. ö. i. számú házra az árverést 519 frtban ezen-nel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi július hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Ladmocz községe házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-árának 10%-át vagyis 51 forint 90 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy miniszter. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi márcz. hó 26-án tartott üléséből.

Rácz Kálmán,
kir. tvszéki jegyző.

Hammersberg Jenő,
kir. tvszéki elnök.